

# LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS  
RINCON 121  
Entre Treinta y Tres é Ituzaingó

SETMANARI CATALÁ Y LITERARI

SUSCRICIO ADELANTADA

Ciutat . . . . . ps. 0.50  
Campanya . . . . . „ 0.60  
Exterior . . . . . „ 0.70

## LA GRALLA

MONTEVIDEO, JANER 23 DE 1887.

Supliquém als nostres agents y subscriptors de fora y de la Capital, que al notar lo mes petit retart ó falta en l' envio del periodich, ho posin en coneixement d' aquesta administració.

Aixís mateix devém dir que 'ls subscriptors que 's trobin en descubert procurarán posarse al corrent de la suscripció si volen llegir LA GRALLA.

### Federalistas y Regionalistas

Ó POLÍTICHS Y PATRIOTAS

Los darrers nombres qu' havém rebut de nostre estimadíssim confrare "L' Arch de Sant Martí", nos innovan de la mala volensa ab que los polítichs federals miran á lo catalanisme ó millor dit, á lo "regionalisme".

Conseqüents los federalistas ab sa taleya de "partit polítich espanyol", fan la guerra á los regionalistas, no solsament de Catalunya sinó de totas las nacionalitats ibéricas, no tan sols per l' afinitat d' ideyas federalisadoras, "mes puras y mes patrióticas" que las sevas, sinó perquè, prenent lo peu que vá prenent l' idea regionalista, (ahont hi caben tots los polítichs) veuhen per terra son

ideal de federalisá á Madrit niu d' envejas y riu d' empleyos. baix lo govern "federal UNITARI (com partit polítich espanyol no pot ésser d' altre manera) suplantat perlo "pacte patriotich regional de las diputacions provincials.

Lo federalisme polítich, que persegueix la fracció de parássits, que reb ordres de Madrit, no es altre cosa que una manifestació d' una minoría de polítichs que cerca ferse espectable dintre de l' unitat, que xiucla tota la sava vital á las regions ó provincias. Nosaltres, deixebles d' aquells apóstols de la federació d' Espanya, que predicavan allá per l' any 68 y 69. no podém admetrer ni la política possibilista ni la federalista qu' avuy defensen nostres mestres.

Dihém aixó, y fem cárrechs á nostres primers mestres, perquè ab l' afany de tenir tinentes (sempre envejosos) se han separat, fa temps, uns, y se separan, ara altres, de lo camí que 'ls portaria al port per ells assenyalat, aixó es. á la federació política de las regions autonómicas d' Espanya.

Celebrém de tot bon cor que las ideas per nosaltres estampadas en los darrers nombres de LA GRALLA, sian de comú acord ab las que sosté nostre benvolgut company "L' Arch de Sant Martí", 'l periodich mes catalá, de 'ls

diaris catalans de Catalunya.

Si los federals fossen verament federals, no posarían cap reparo, en que 'ls regionalistas arribessin á llurs desitjos; mes, com deixém apuntat mes amunt, los federals son partit polítich madrileño y los regionalistas, sian aquestos catalans, gallegos, castellans etc., son un partit patriotich espanyol, mes, un partit patriotich ibérich.

J. BAITX Y BALIL.

## CENTRO CATALÁ

Habém estat un any sens ocuparnos de la martxa del *Centro Catalá*, perquè considerabam que al pendrer possessió la actual Comissió, que ja fineix, presidida per nostre amich En Alexandre Carreras Dória senyalaría per dita Societat lo camí que verament li corresponía.

Nos habém equivocat y tením que confesarho, per mes que al ferho sabém anem á crearnos antipatías per part de la majoría dels socis de dit *Centro* que son catalans, encara que pochs, puig que lo que mes abunda son los fills del pays. No obstant, disposats á dí la vritat y atacar lo mal en son fonament, desd' avuy sortim del silenci voluntari que nos habíam imposat.

Ja sabém qu' aixó 'ns portará disgustos, sabém també que 's treballará contra nostre modest senmanari; mes no farán res que no s' hagi fet, porque desde nostra sortida, hi ha gué individuo, y per cert que forma part de dita Comissió del *Centro* que s' en aná á trobar á suscriptors de LA GRALLA pera que 's borressin y ho lográ d' alguns. Però com estém disposats á que no s' usi lo nom catalá com á enganyifa tiraréms avant, pési á qui pési.

En primer lloch dirém que fá dos anys al iniciarse la formació de un local propi pera el *Centro Catalá*, fou, condició especial, de que fos un ressó de lo que 's fá y pensa en nostra terra, ja siga representant obras de

nostres poetas, ja siga celebrant festas literarias y musicals com las que han donat tan nom á Catalunya.

¿Se ha portat aixó á cap? Responguin per nosaltres las dos ó tres festas mensuals que dona lo *Centro* y en totas ellas se veurá l' esperit castellá ensenyoreijat de la Societat, á escepció del programa que per dissimulo lo fan mitx catalá y 'ls molts escuts qu' adornan 'l local, tots catalans ab la particularitat que no 'ls han pogut fer entendre que sota escuts catalans no hi caben los noms que hi tenen de Cervantes, Lope de Vega, Garcilaso, Murillo y altres que no nasqueren á Catalunya.

Y no es estrany; tots los individuos que fan aná en renou la Societat, salvo pocas, molt pocas escepcions, son anti-catalanistas y alguns d' ells enemichs de Catalunya y de sa llengua com ho han manifestat publicament.

Per portar á cap, las obras del nou local s' aixecá un empréstit de 600 accions á 10 pessos cada una tenint que pagar ab aqueixas 1310 pessos qu' era 'l deute que tenia la Societat en aquella fetxa, de manera que quedaban per pagar los gastos que s' ocasionessin, 4600 pessos.

Ara bé, 'ls planos acceptats per las comissions eran dos, sent lo mes carregat de 5893 pessos 60 centéssims. Aixó fá suposar que lo mes que podia gastar la Comissió era aquesta quantitat; pues no senyor, la trobaren molt crescuda y com no volian deixarse explotá (textual), acordáren fer las obras per conte de la Societat, dihent que ab dita quantitat, farian cosa mes digna que lo que marcaban 'ls planos. Y sucehí lo que no podia menos, atenent se á 'ls individuos que formaban aquella Comissió; aixó es, que 's gastaren mes de 11,000 pessos en un terreno que 'n pagan 100 mensuals y que tenen arrendat sols per sis anys.

Aquesta es la primera barbaritat, causa de las demás que van cometent, puix tenint un número superior de sócis al que permet lo nou local, y habent convertit lo teatre, casi en teatre públich, per lo qual 'ls resultan bastants ingressos d' entradas en cada funció, aqueixa es la hora que no han pogut complir ab sas obligacions mes sagradas, com son las bases del empréstit principalment ab la 7.<sup>a</sup> que diu: «Las acciones que surtin amortizadas, se paga-

rán en Secretaría antes d' un mes de passat lo respectiu sorteig. Per lo exacte compliment de amortisació, lo Tresorer del CENTRO cuidarà molt especialment de retirar de 80 á 100 pesos mensuals, destinats al pago de las acciones per amortisar. ¿Se ha fet aixó?

J. H.

## I' L PAPU!

Carta d' un aquí á un d' allà.

Terra 18 de Janer.

Provincia del Uruguay,  
cantonada á Bacacay  
vis á vis d' un camisé.

Difunt Pasqual, t' haig de dir  
lo qu' aquí 'ns está passant:  
tením la vida al encant,  
estém pròxims á morir.  
'ns ha arribat un *quílám*  
de 'ls *Galenos* d' aquí oprobi,  
anomenat don *Microbi*  
que creix igual que l' agram.  
Ès un *tipo* sense cap  
que ni definirlo puch,  
en Ferrán diu qu' es un cuch;  
peró de cert no se sab;  
y parlant com homes justos  
perque ja tothom ho diu,  
aquí entre nosaltres viu  
no mes per donarnos sustos.

No 'n teniam prou encara  
ab una crísis per dia  
y ab una *dysenteria*  
de butxaca, si 's repara,  
ni de tancarnos 'ls ports,  
ni dels cent mil butlletins  
que 'ns parlavan de motins  
y del cólera y de morts;  
ha hagut de venir per paga  
de lo que algú li debia,  
movent tal *algarabia*  
que ni que fos una plaga.

Tot está paralisat,  
ningú vend, ningú travalla,  
tot Montevideo.....badalla  
per una casualitat.

Si aixó va seguint aixis,  
Pep Pasqual 'm pots bén creurer  
encara tinch cor de veurer  
la ruina del pays.  
Aquí s' ha armat tal desori  
y es tanta la confusió,  
que, noy crech será milló  
venir ab tu al Purgatori  
si sapigués lo camí  
que 'm portés á la dressera,  
demá á l' hora primera  
ja sortiria d' aquí.

L' any 1300 si no m' erro,  
un italiá per mes senyas,  
va visitá aquestas penyas  
deixant del mon lo desterro;  
y entén bé qu' aquell senyó  
feya per gust lo viatge,  
mentres que jo ¡malvinatje!  
'l faria per la pó.  
Aixis donchs be ó malament  
com que la cosa pitjora,  
procura contestar' m d' hora  
per vení ab tu incontinent;  
puix l' unich que 'ns pot salvar  
d' aquesta pesada broma  
que 'ns vol jugar l' hoste *Coma*,  
es lo Purgatori....clar;  
no demoris ni un minut;  
¡com un minut! ni un segon,  
escriu, que de deixá 'l mon  
estich del tot resolut.

.....

Ara 't diré com ho pela  
aquet *tort* per ferte 'l conte:  
dolors de ventre pél prompte  
y 't fons com una candela;  
després, fret y tremoló  
un trip-trap en lo ventrell,  
se t' encarrona la pell  
y bona nit, s' *acabó*.  
no dona temps ab l' enredo  
que s'arma de medicinas,  
ni tampoch de fer tentinas  
quan menos de resá 'l Credo.

Ara digam tu si es just,  
racional y equitatiu,  
morirte de *viiu-en-viu*  
per dá á don *Microbi* gust.  
Aixó Pep no 's veu en lloch;

y si es un impost ¡malhaja!  
 lo diable que 'l desfaja,  
 per mes que per ferho es poch.  
 Jo admeto la mort molt justa;  
 però no en aquets extrems:  
 que 'ns doni un xiquet de temps  
 ans de vestirnos de fusta.

Próxim donchs á lligá 'l sach  
 de las trifulgas passadas,  
 ta carta espero, abrassadas  
 de l' amich

HORACI FLACH.

## SE HA DE SEGUIR LA CORRENT

*¡.....no jamay!.....*

### II

Moltas vegadas he tingut tentacions de provar de seguir la corrent, instat per algunas personas que 's diuhen amigas mevas y que no han fet mes qu' insinuar-me á que deixi las ideas que professo y fassi com la inmensa majoria; però..... al trobar-me sol y reflexionar sobre 'l pas que anava á donar, s' han entorpit mos sentits, he caigut en una especie d' ensopiment y he vist passar per devant meu, embolcallats ab mantells coberts de sanch y llot, plens d' esboranchs per los quals 's veyan formas indefinibles per o asquerosas, á tots los que forman en las filas del inmens regiment de «correntistas.»

He vist als homens, donarse 'l nom sagrat d' amich y trahir-se sense cap mena de pietat ni remordiment, lo mateix que si la paraula «amistat» fos una paraula vaga y per lo tant que no representés res mes.

He vist difamarse á personas y familias en pés, en lo mes íntim y sagrat que tenim en eixa vida, y al cap d' un quan temps (llarch ó curt) per conveniencias ó per certas bastardas miras, han fet lliga ab ellas y 'ls han demostrat la mes ferma y lleal amistat y tot han estat atencions y demostrals l' alta estima en que sempre los han tingut (?) y no han tingut cap empaig en presentarse en públich ab aquellas mateixas personas ó familias á las quals habian arrossegat per sobre 'l fanch de la deshonra!

He vist á homens que volen á tota costa passar plassa d' honrats y dignes, intentar ferse valdrer los favors qu' han fet á l' amistat, per satisfacer sos desitjos y sos apetits impúdichs, y al veurers retxassats dignament, retirar ab qualsevol escusa sa protecció á la familia desvalguda!

He vist passar las colosals sombras d' una infinitat d' homens, furiosos «correntistas,» qu' han sigut l' admiració del mon, per son poder ilimitat y sa audacia sens exemple; que han tingut una época en que han estat enlayrats y s' han fet una portentosa fortuna, passar ab los estigmas de vilesa estampats en son front y no poder aixecar los ulls de terra per lo pés de sos crims y l' escarni dels homes honrats!

He vist, en fi, passar tot una munió de sombras indefinibles, però totas mimvadas, cap, ni una sola, capás de dir: *jo tinc la obligació de procurar per 'l próxim, com per mí mateix!* He vist.....

Al tornar en mí, y solsament pensar que jo habia tingut la debilitat d' haber pensat que podria formar part d' eix corteig d' ánimas corrompudas, no puch menys que dar-me vergonya de mí mateix y arrelarme més y més en las ideas mevas y dir ben alt: ¡Nó; no s' ha de seguir la corrent! ¡val mes ser digne y pobre, que rich y envilit! ¡val mes tenir poch amichs y nobles que molts y traidors! Val mes morir en un llit pobre y voltat per personas que sentin desinteresat amor y lleal amistat, que morir en mitj del luxo y voltat per personas que seguint la corrent esperan ab afany 'l moment de la mort, y potser que 'n eix suprem moment hi ha qui está discutint del modo que s' ha arribat al lloch que s' ocupa!

F. M. Y P.

## Festa Catalanista

*de Sant Sadurní de Noya.*

(Acabament)

Obrí la conferencia mossen Collell, ab breus y eloqüents mots patriótics, enaltint nostras aspiracions; y després prengueren successivament la paraula los nostres companys de

Redacció, don Sebastiá Farnés y don M. Folguera Durán, los quals presentaren lo catalanisme respectivament baix los aspectes històrich y de sentiment, alcansant abdós nutridíssims y repetits aplausos.

No ressenyém extensament aqueixos discursos perque lo treball aquest resulta ja massa llarch, y fins l' extracte cabria malament en una lleugera descripció.

Lo nostre distingit correligionari mossen Jaume Collell, que devía marxar á Barcelona, á mitja sessió se despedí, ab gran sentiment seu, dels allí reunits, y després de proposar que tributessin un entussiasta aplauso als apóstols de la causa catalana, que van de poble en poble á despertar lo sentiment patri, aixís com també á la juventut estudiosa que s' organisa en «Centres» pera reivindicar la nostra llengua en l' ensenyansa, excitá als fills de Sant Sadurní de Noya á que no s' olvidessen may de la sanch que duhen en sas venas, fent vots per l' autonomia de Catalunya. Aqueixas paraulas de mossen Collell foren acullidas ab inacabables aplausos que ressonavan unánimes en la sala. En aquest punt, y al retirarse lo canonge de Vich, s' interrompé un moment la sessió, essent acompanyat fins á la porta del local per una Comissió de la mesa.

Reanudada la sessió l' il·lustrat mestre de la vila senyor Paradedla llegí una bonica poesia dedicada al «Centre Catalá» de Sant Sadurní de Noya, que fou rebuda ab molt bon aculliment. Després nostre director en Joan Serra y Sulé feu una breu improvisació dedicada á las senyoretas de la reunió. Lo jove August Arraú de la població recitá un bonich treball patriótic que fou molt aplaudit per l' auditori. Nostre estimat amic don Ramon Sanllehí llegí la preciosa poesia de don Francesch Matheu «Cant de Germanó» que produhí una verdadera explosió d' entusiasme entre 'ls concurrents, lo mateix que una série de curtetes composicions poéticas del acreditat notari de la vila don Magí Mir.

En Joan Serra y Sulé llegí á continuació una imitació del Psalm CXXXVII de David, dedicada per lo valent catalanista don Vicens de Ferrer á nostra Pátria Catalunya. Avans de terminar lo senyor Folguera y Durán pro-

posá un aplauso entussiasta pera mossen Jaume Collell, lo qual fou unánimement victorejat, y acabá la sessió lo President del «Centre Catalá» don Rafel Mir ab un breu y enérgich discurs que produhí verdadera sensació.

Al vespre fórem obsequiats los expedicionaris ab un suntuós banquet en lo qual hi havia uns quaranta comensals. Al destaparse 'l champany (marca Massana y Codorniu de la mateixa població) se pronunciaren eloqüents brindis en pró de nostra causa.

Pera finir aquesta ressenya posarém á continuació las entitats que estigueren representadas en la festa catalanista de Sant Sadurní de Noya: *La Renaixensa, Lo Somatent, El Sabadellés, LA GRALLA, La Veü de Monser-rat, La Veü de la Comarca, L' Arch de Sant Martí, 'l Centre Catalá* de Barcelona, *'l Centre Catalá* de Sabadell, lo *Centre Escolar Catalanista* y *'l Centre Catalanista Provensalench*.

## LOS JUSTOS HEREUS

(Acabament)

Era ja finida la epidemia; dias ha que s' havia cantat lo Tedeum y las familias anavan tornant poch á poch á llur respectiva casa. Jo ja no 'm recordava casi de la escena dalt dita, que prou d' altres tinguí de veuren, quan un dematí veig entrar al despatx una senyora endolada ab tres ó quatre senyors, la cual mostrandme la fe d' óbit d' aquella persona á qui vaig assistir en sa última hora me pregá si li llegiria lo testament que havia fet en ella. Vaig examinar la certificació que 'm duyan y fentlos assentar vaig treure del manual lo que 'm demanavan y vaig dir al escribent que tenia devant que hi dongués lectura.

Era un dia d' hivern y un sol clar y hermós, com sol fer en nostra Ciutat, entrava de ple á ple en la habitació ahont eram; á mes á mes la encesa flamarada del escalfaplanxas donava animació y vida al cuadro y jo sentat en lo silló anava observant las diferentas fesomías dels que eran en ell part activa, estudiant en ellas l' efecte que 'ls feya lo que 's llegia. Era la viuda á lo que poguí entendre per detrás del vel ó llarch «manto» que la cubria, jove y guapa, de mirada alegre y distreta, y anava

tan empolaynada apesar de la severitat del trajo de dol, que no duya res que no fos en lo seu punt y hora; los demás eran nebots carnals del difunt, un d'ells en primer grau, escepció feta del amich que 'ls acompanyava. Tots creyan pescar herencia; com que lo difunt era rich y havia mort sense familia, era natural que tot ho compartís entre sos parents y esposa, fins estich cert que lo amich entre sí pensava que una cosa ú altre per ell també hi hauria. Així es que á mida que l'escrivent anava avansant, la sorpresa se pintava en sas caras que no podian dissimularho, y tot eran gestos y estranyesas. Precisament en aquells instants, seduhida per l'escalfor que en la habitació regnava, una mosca eixida del recó ahont devia estar amagada, comensá á volejar d'un cantó á l'altre. Jo ab la rialla al cor me la mirava pensant que aquell petit insecte ab qui ningú reparava era l'héroie de la festa aquella y seguintlo, seguintlo, lo vegí posar damunt lo front del nebot, qui tant atareat estava que ni tant sols va adonarsen. L'escrivent aná llegint y quan fou á la cláusula hereditaria al oirse la institució d'hereu hi hagué tal esplosió d'ira, que 'm vaig arribar á creure si la casa se n'entraria. La mosca per aixó quieta en lo front del codiciós, que sense cap trevall, pensava arreplegarne una bona herencia, semblava com qui 's mosés del qui la sostenia. Fibla, fibla pensava jo, aqueix cervell per qui en aqueix moment tant inútils y ambiciosas ideas passen, fibla y veslo reduhint al terreno práctic de la veritat del que may hauria degut apartarse; donchs que, ¿sols per las alegrías es perque ab parentiu nos ha unit la naturalesa, y sens trevall ni amor podem tenir dret á la estimació, á las riquesas, al recort dels altres? La viuda arrencá en un plor, jo no sé si de sentiment ó rabia, los demás s'alsaren com picats per una vespa, y ab crits de:—Lo testament es nulo—Degué morir boig—se n'anaren cap á la porta. Lo amich llavoras conegué la justicia del testador. Eixa vida, digué, es sols de trevalls y penas y pera las necessitats es per quan son sempre los amichs y parents, que las alegrías per sí solas se passen. Mes los altres ni menos se l'escoltavan, furiosos se dirigiren cap á la porta, jo 'ls hi vaig anar acompanyant tot des-

pedintlos, dilhent entre mí: aneu, aneu, que cada hu te en eix mon la paga que 's mereix y la severa justicia dona á cada hu lo que li pertoca. Y no vaig veurels mes. Ben merescut s'ho tenian.

F. MASPONS Y LABROS.

---

## PIFIAS

---

Retribuhim l'afectuós saludo que dirigeix á la prempsa lo nou diari *La Libertad*, dirigit per nostre amich lo Dr. M. B. Otero.

Es organ del partit *colorado*, y milita en las filas lliberals mes avansadas.

Salut, al company.



Antes d'ahir donárem l'adeu de despedida al bon catalá en Agustí Maristany, que deixa aquestas platjas pera anar á estrenyer los brassos de sa familia en las somrisentas de nostra aymada Catalunya.

Sígali lo viatge agradable y trobi en la llar de la patria las dolsas horas de consol que ausent no ha pogut saboreijar, en aquet pays

---

## NOVAS

---

Lo Il-lustre Senyor Doctor En Jaume Collell ha sigut elegit president dels Jochs Florals d'enguany y Secretari lo Senyor Don Pau Sans y Guitart.



L'escriptor Don Cárles Pirozzini y Martí, ha merescut de l'Academia de Sant Fernando ésser elegit membre d'aquella real institució.



A propósit y conseqüencia del discurs d'En Nuñez de Arce, al Atenco de Madrit, els periódichs *El Atlántico* de Santader, el *Diario Palatino* y *El Carbayón*, de Oviedo, *El Regionalismo*, de Lugo, y altres periódichs castellans defensen ab vigor y eloquencia las ideas regionalistas. Endevant tots; el catalanisme 'ls aplaudeix y es molt bo que totas las

nacionalitats se vaigin despertant contra 'l sistema d' uniformitat artificial, pera constituir l' unió natural y amistosa propia del geni d' Espanya, combiant els fonaments de l' unitat nacional ab assentiment de totas las nacionalitats.

## VUYTS Y NOUS

Un pagés vá anar á aconsellarse ab un advocat sobre si podria lliurar á lo seu fill de la quinta. Després de que l' advocat vá haber estat mes de mitja hora regirant *gacetas* y la *lley de reemplaços*, digué á son client, que lo noy de que se tractaba era ecent del servey.

—Molt bé; respongué 'l pagés ab alegría, are veiji quant li tinch de donar.

—Home, vosté mateix, dongui lo que vulgui.

—No senyó; diguim lo que es, y mentres sigui una cosa enrahonada. l' hi pagaré y en paus.

—Donguim lo que vulgui, home, no renyirém.

—No senyor; no, tingui, aquí té mitj duro y tornim lo que vulgui.

Després dirán que 'ls pagesos no son diplomátichs.



Á un home lo confessor va preguntar:  
¿Quántas son las personas de lo Santíssima Trinitat?

—Dispensi... pero jo soch un home de bé que may me fico ab ningú. ¿Que ho sé jo á casa Trinitat quants son de familia?



Á una senyora que se estava á la iglesia fent veure que llegia, un altre l' avisá de que tenia 'l llibre al inrevés.

—Ay senyor, no 's pot deixar re á ningú, respongué aquesta, fá quatre dias que 'l vaig deixar y veiji com me 'l tornan...



Un entussiasta del istil ogival aná á casa 'l barbé per tallarse los cabells.

Lo barbé l' hi preguntá de quin modo 'ls volia, á lo que ell contestá:

—Home al istil górich.



—Mira, Joana,—deya un jove qu' estava enamorat, sins m' estimas jo 'm moro....

A lo que ella contestá:

—Tant es lo que t' estimo que voldria que t' morisses per casarme.



Un pagés vá matar d' una destralada á un gos que volia mossegarlo y l' amo d' aquest 'l vá citar devant del jutje, lo qui preguntá al matador:

—¿Per que no vas pegarli ab lo mánech de la destral, en lloch de ferho ab lo tall?

—Ho hauria fet, respongué lo pagués, si en lloch de haberme volgut mossegar ab las dents, ho hagués fet ab la cua.



## LA VIDA DEL VAGAMUNDO

Jugo al billar per manía,  
passo 'ls dias, mesos y anys  
de tiberi ab 'ls companys  
lluny de la melancolía.  
Es vritat que vindrá l' día  
que tot se m' acabarà;  
es vritat qu' arribará  
no quedarme ni un sol quarto;  
pero mentres tant m' afarto  
y visch sense treballar.

QUALSEVOL.



## Epigrama

Cert pintor de mala fama  
dos cuadros me va ensenyar:  
l' un volia ser *Vulcano*;  
l' altre *Neptuno* semblar.  
Y al demanarme parer  
l' vaig dir—Amich, soch franch:  
lo primer del foch es digne  
y l' altre es digne del mar.

F. A.

# TRENCA-CLOSCAS

## XARADAS

De *segona y primera*  
molts ne solen portar;  
en *ma duas y tersa*  
un poblet hi veurás,  
y si vols que t' espliqui  
lo que vol d' *'l total*  
ell se trova á dotzenas  
en la Comtal ciutat.

SOMBRA DE LA SOMBRA DE CARRACUCA.

Un cop per una *total*  
anaba un *hu-dos-tercera*,  
y cosa *quarta doblada*  
en mitj de la polseguera,  
va trovar noveta encare  
una *tersa-tres-postrera*  
de llautó, plena de *tres*  
sense saber de qui era.

RIVAL DE L' ALTADILL

*Tres* vull ser *prima-tercera*;  
mes menos *hu-dos-postrera*.

MICROBI.

## ENDAVINALLA

Tothom sab lo que jo só  
y ningú 'm pot definir,  
y molts son los que de mi  
ara y sempre han tingut po'.  
Jo só l' essencia immortal  
que volto tot l' Univers,  
tractant igual al pervers  
que al de fama universal.  
Só la Eternitat mateixa,  
y en mos raigs de pura gloria  
la sagradíssima historia  
del mon, vé ab mi mav me deixa.  
Jo dono coló á las flors,  
y part integrant del dia  
faltant jo, res no seria  
cap de 'ls nostres grans pintors;  
y só qui tos passos guia  
d' aquet mon en lo camí;  
t' he dit quan podia dir,  
ab aixó lector rumia.

HORACI FLACH.

## QUADRAT NUMÉRIC

7	.	.	.	10
.	.	.	.	.
0	.	.	.	8
.	.	.	.	.
18	.	.	.	1

Omplir los pichs ab números que sumats vertical, hori-  
sontal y diagonalment dongan 60.

UN SENS SOMBRA

*Soluciones á lo insertat en lo número anterior.*

- 1—2 anys.
- 2—La-re-do.
- 3—Ca-ma-mi-lla.
- 4—Cánovas.
- 5—Victorina.

*Han enviat solucions los ciutadants següents:*

Totas, Camalluhent y Monserrat.  
Cap Cigrany 1, 2, 3 y 4.  
2 y 3 Crospis, Microbi, Gandul Noy de Tona y Casat  
de nou.

## CORRESPONDENCIA PARTICULAR DE LA GRALLA.

Camalluhent—Hi anirá la semana entrant.  
Cap Cigrany—Hi anirá 'l problema; escrigui que vos-  
té 'n sab.  
Un sens Sombra—Queda satisfet.  
Pas-plus—Aquesta setmana no ha fet mes que disba-  
rats.  
Cap y Pota—Mil gracias.  
Home de la pó --Parém per complürerlo; no hi ha  
que desanimarse.  
Gamarús, Noy de Tona, Un promés y Casat de nou,  
lo que vosté envian no té cap ni peus.

**PAU SANTJAS**  
ARQUITECTE  
*y profesor de dibuix lineal, levat y topogràfic.*

—

Projectes d' edificis públics y particulars,  
aixecament de planos,  
divisions de propietats, peritajes y tassacions.

**Carrer Egido 130º**